

РЕШЕНИЕ

№ 233

гр. С., 10.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – С., ПЪРВИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ,
в публично заседание на деветнадесети септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Петър Хр. Маргаритов

Членове: Тоничка Д. Кисьова
Мария Ан. Славчева

при участието на секретаря Мара Ат. Кермедчиева
като разглежда докладваното от Тоничка Д. Кисьова Въззивно гражданско дело № 20235400500319 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

С Решение № 42/02.05.2023г., постановено по гр.д.№ 321/2022г. по описа на М. районен съд е признато за установено, че С. А. А. с ЕГН *****, с постоянен и настоящ адрес: с.В.л., общ.Р., обл. С., дължина „Йеттел България“ ЕАД с ЕИК 130460283, със седалище и адрес на управление: гр. София, п.к. 1766, район Младост, ж.к. „Младост“ 4, Бизнес Парк София, сграда 6, представлявано от Джейсън Кристос Кинг – Изпълнителен директор, заедно с Марек Слачик – член на Съвета на директорите, сума в размер на 440,40 лева, представляваща сбор от следните суми: 194,31 лева – неплатени абонаментни такси и използвани услуги по Договор за мобилни услуги *** от 13.02.2020 г., 125,79 лева – сбор от лизингови вноски по Договор за лизинг от 13.02.2020 г., 40,32 лева – сбор от лизингови вноски по Договор за лизинг за базови аксесоари от 13.02.2020 г., 79,98 лева – неустойка за предсрочно прекратяване на Договор за мобилни услуги *** от 13.02.2020 г., за които вземания са издадени фактури с *** от 15.05.2020г., *** от 15.06.2020г., *** от 15.07.2020г., *** от 15.08.2020г. и *** от 15.09.2020г. и за която сума е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК № 81/ 01.07.2022 г. по ч.гр.д.№ 216/2022г. по описа на Районен съд М., като е отхвърлен иска за разликата над 440,40 лева до пълния предявен размер от 718,79 лева. Осъден е С. А. А. с ЕГН *****, с постоянен и настоящ адрес: ***, общ.Р., обл. С. да заплати на дължина „Йеттел България“ ЕАД с ЕИК 130460283, със седалище и адрес на управление: гр. София, п.к. 1766, район Младост, ж.к. „Младост“ 4, Бизнес Парк София, сграда 6, представлявано от Джейсън Кристос Кинг– Изпълнителен директор, заедно с Марек Слачик–член на Съвета на директорите сумата от 234,85 лева – разноски по ч.гр.д.№ 216/2022 г. по описа на РС М. и сумата от 661,85 лева - разноски по гр.д. № 321/2022 г. по описа на РС М. по съразмерност с уважената част от иска.

Решението е обжалвано в срок с въззивна жалба с вх.№ 1121/29.05.2023г. от „Йеттел България“ ЕАД, с ЕИК 130460283, чрез пълномощника му адв. З.Ц. в отхвърлителната му част, с оплаквания за неправилност, поради нарушение на материалния закон и необоснованост. Излагат се доводи, че изложените от ищеца в исковата молба и в депозираната молба-становище от 29.03.2023г. обстоятелства относно съществуването на правоотношенията, размерът на задълженията, предоставянето на мобилните услуги и лизинговите вещи и неизпълнението от страна на ответника са безспорно установени с оглед събраните в хода на първоинстанционното производство писмени доказателства. Виновното неизпълнение на ликвидни и изискуеми договорни задължения, начислени в издадените фактури, приложени по делото, представляват основание за едностранното предсрочно прекратяване на Договор за мобилни услуги *** от 13.02.2020г. от страна на мобилния оператор. С предсрочното прекратяване на договора по вина на потребителя - поради изпадането му в забава, възниква задължението му за заплащане на неустойка. Размерът и основанието за възникване на задължението за неустойка при предсрочно прекратяване на договора за мобилни услуги за номер *** (преди 13.02.2022г.) са уредени от страните в т. 11 от Договор за мобилни услуги *** от 13.02.2020 г.Съгласно посочените клаузи, които имат идентично съдържание в случай на предсрочно прекратяване на договора за мобилни услуги по вина или по инициатива на потребителя, последният дължи неустойка в размер на сумата от всички стандартни за абонаментния план месечни такси от прекратяването на договора до края на първоначално предвидения срок на действието му, като така определената неустойка не може да надвишава сумата от три стандартни месечни абонаментни такси за номера без вкл. ДДС. Абонатът дължи и: 1) част от стойността на ползваните отстъпки от месечните абонаментни такси, съответстваща на оставащия срок до края на договора (в случай че такива отстъпки са уговорени от страните); 2) част от стойността на отстъпките за предоставени на потребителя устройства, съответстваща на оставащия срок до края на договора за мобилни услуги (в случай че такива устройства са били предоставени на лизинг или срещу заплащане в брой). Размерът на неустойката за номер *** е в размер на 358.37 лв. Сумата представлява сбор от три стандартни месечни абонаментни такси за номера без вкл. ДДС (по 26.66 лв. всяка), а именно 79.98 лв. ведно с добавена част от стойността на ползваните отстъпки от месечния абонаментен план, съответстваща на оставащия срок до края на договора 32.42 лв. и с добавена разликата в размер на 245.97 лв. между стандартната цена на SAMSUNG Galaxy A20e 32GB Dual Blue без отстъпка, съгласно последно актуалната ценова листа към 13.02.2020г. и дължимата обща преференциална цена по Договор за лизинг от 13.02.2020г., съответстваща на оставащия срок от договора за мобилни услуги. С оглед на изложеното ищецът претендира заплащането на една неустойка, която включва в себе си три компонента: 1) сборът от три месечни абонаментни такси без вкл. ДДС, 2) част от стойността на ползваните отстъпки от месечните абонаментни такси, съответстваща на оставащия срок до края на договора и 3) разликата в цената на мобилното устройство без абонамент и преференциалната му цена. Така определени, и трите компонента на неустойката кореспондират на нейния характер на отнапред определено обезщетение за вреди, които не трябва да се доказват и не може да се разглежда като израз на несъответствие с присъщите ѝ функции. По делото не е спорно, че с подписването на договора на потребителя е предоставен мобилен телефонен апарат SAMSUNG Galaxy A20e 32GB Dual Blue на промоционална цена. Посоченото устройство е предложено на преференциална цена на С. А. А. поради изразеното от него желание да използва мобилните услуги на „Йеттел България“ ЕАД чрез сключването на договор за мобилни услуги. Съгласно чл. 21 от Общите условия на „Йеттел България“ ЕАД за взаимоотношенията с

потребителите на мобилни/фиксиран услуги, операторът има право да определя отстъпки на база технология, кредитната оценка на потребителя, обем на ползване на услугата, съвместно доброволно ползване на две или повече избрани от потребителя допълващи се услуги, очакван трафик, както и на други основания, определени в индивидуалния договор с потребителя. Ценовите условия на „Йеттел България“ ЕАД са одобрени от Комисията за регулиране на съобщенията, като съответстващи на чл. 216 ЗЕС. Поради това следва да се приеме, че и отстъпките са съобразени с търсенето и предлагането при осигуряване на равнопоставеност на потребителите, категориите крайни потребители, обема на трафика и други условия, свързани със свободата на договаряне. Следователно може да се направи извод, че всяко едно устройство, което е предлагано от мобилния оператор има еднаква стандартна цена за всички текущи или бъдещи клиенти на дружеството, като за мобилния оператор съществува възможността по негова преценка да предложи и преференциална цена на дадено устройство на конкретен потребител въз основа на горепосочените критерии. При предсрочно прекратяване на договор за мобилни услуги, с който е предоставено дадено устройство на преференциална цена, потребителят ще се обогати неоснователно, предвид това, че той не изпълнява договорните си задължения, въз основа на които е получил устройство на по-ниска от стандартната му пазарна цена, а към този момент не е върнал владението върху мобилното устройство на мобилния оператор и продължава да ползва предаденото му устройство. Поради неизпълнение на задълженията от страна на потребителя същият не може да се възползва занапред от преференцията да заплаща стойността на мобилното устройство в намаления размер, поради което и клаузата, с която се предвижда, че се дължи част от стойността на отстъпките за предоставени на потребителя устройства, съответстваща на оставащия срок до края на договора за мобилни услуги (в случай че такива устройства са били предоставени на лизинг или срещу заплащане в брой), не се явява неправопона. Това обосновава необходимостта от заплащане на пропорционална част от направените отстъпки при закупуване на мобилен апарат, съответстващи на оставащия срок до края на договора. Не могат да бъдат споделени изводите на първоинстанционния съд за неправопона на процесната клауза по смисъла на чл. 143, ал. 2, т. 5 от ЗЗП, съгласно която разпоредба неправопона е клаузата, която задължава потребителя при неизпълнение на неговите задължения да заплати необосновано високо обезщетение или неустойка. С цитираната норма не се изключва възможността за уговаряне на неустойка, а вложеният от законодателя смисъл е да се избегне възлагането на несъразмерни тежести върху икономически по-слабата страна, по-точно върху потребителя, от страна на търговеца, който има възможност да се възползва от по-неблагоприятното положение на потребителя. В действащото законодателство не се съдържа дефиниция за „необосновано високо обезщетение“, като извод за несъразмерност на дължимото обезщетение, договорено като неустойка, със загубите на търговеца, следва да бъде изведен по правилата на житейската логика. Кредиторът има интерес да бъде възмезден за вредите от неизпълнението в случаите, когато договорната връзка е прекратената поради причина, за която длъжникът отговаря (чл. 88, ал.1 от ЗЗД).Целта на така договорената неустойка е компенсация на евентуалните вреди за изправната страна при предсрочно прекратяване на договора. В случая операторът би получил стойността на уговорените такси за целия период на действие на договора и предсрочното му прекратяване го лишава от този предвидим приход. Видно е, че така уговорената неустойка има компенсаторен характер, не излиза извън присъщите си обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции и същата не е прекомерна с оглед защитимия интерес на кредитора - очакваната към момента на сключване на договора печалба. Стандартната цена на устройство, неговата преференциална цена, както и размерът на предоставената от оператора отстъпка от цената са посочени в т.7 от Договор

за мобилни услуги *** от 13.02.2020г. Към момента на сключване на договора за мобилни услуги, С. А. А. е имал възможност да се запознае със съдържанието на неустоечната клауза и с начина на формиране на неустойката, включително, че същата включва част от стойността на отстъпката от предоставеното устройство, т.е. потребителят е имал изначална яснота, че получава отстъпка от цената на мобилното устройство и се е съгласил чрез подписването на договора при неизпълнение от негова страна да заплати неустойка, която включва разликата между стандартната цена на устройството и промоционалната такава. По същите съображения основателна е и претенцията за неустойка в размер на 32.42 лв., представляваща разлика в ползвани отстъпки. Претенцията за присъждане на неустойка не противоречи на закона и добрите нрави, доколкото е основана на клауза, изразена по ясен и разбираем начин, като не са налице и обстоятелства, даващи основание да се приеме, че същата е неправопавна. Моли да бъде отменено първоинстанционното решение в обжалваната отхвърлителна част и бъде уважен изцяло предявеният иск. Претендира за разноси в исковото и заповедното производство.

В срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК е постъпил отговор на въззивната жалба от въззиваемия С. А. А. чрез назначения му особен представител а., в който се оспорва същата като неоснователна. Излагат се доводи, че решението в обжалваната част е правилно. Клаузата, с която са уговорени исканите неустойки е неправопавна и следователно нищожна на основание чл. 146, ал. 1 и ал. 2 от ЗЗП. Тази клауза е нищожна и поради противоречие с добрите нрави на основание чл. 26, ал. 1 от ЗЗД. Посочените задължения имат характера на неустойка, която излиза извън присъщите и функции и цели единствено неоснователно обогатяване на кредитора, с което се нарушава принципа за справедливост, в който смисъл е и съдебната практика на ВКС - Решение № 110/21.07.2016г. по дело № 1226/2015 г. ВКС, ТК, I т.о., Решение № 193/09.05.2016 г. по т.д. № 2659/2014г., I т.о. и Решение № 219/09.05.2016 г. по т.д. № 203/2015г., I т.о. и др. Моли да бъде потвърдено първоинстанционното решение в обжалваната част като правилно и обосновано. Претендира за разноси.

В съдебно заседание жалбоподателят „Йетел България“ ЕАД, в представено писмено становище от пълномощника му адв. З.Ц. поддържа въззивната си жалба.

Воззиваемият С. А. А., чрез назначения му особен представител а. оспорва жалбата и моли да бъде потвърдена обжалваната част от първоинстанционното решение.

С.ският окръжен съд, като взе предвид оплакванията във въззивната жалба, възраженията в отговора и след преценка на събраните по делото доказателства счита, че въззивната жалба е подадена в срок, от надлежна страна, срещу подлежащ на обжалване акт, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество въззивната жалба е неоснователна.

От фактическа страна се установява следното:

По подадено заявление с вх. № 1451/01.07.2022г. от „Йетел България“ ЕАД, е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК № 81/ 01.07.2022г. по ч.гр. д. № 216/2022 г. по описа на Районен съд М., с която е разпоредено длъжникът С. А. А. да заплати на „Йетел България“ ЕАД сумата от 718,79 лева за вземания, индивидуализирани по размер и основание в издадени фактури с ***/15.05.2020г., № ****/15.06.2020г., ***/15.07.2020г., № ***15.08.2020г. и ***/15.09.2020г., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на заявлението в съда - 01.07.2022 г. до окончателното изплащане на вземането. Заповедта за изпълнение е връчена на длъжника по реда на чл. 47, ал. 5 от ГПК, чрез залепване на уведомление,

с оглед на което на заявителя са дадени указания, че може да предяви иск за установяване на вземането си в едномесечен срок от съобщението. Съобщението е получено на 23.09.2022г. Искът е предявен в преклузивния едномесечен срок, поради което правилно е прието от районния съд, че е допустим.

По делото не е спорно, че между страните е сключен Договор за мобилни услуги *** от 13.02.2020г. , по силата на който на С. А. А. са предоставени мобилни услуги по абонаментен план „Тотал+ с неограничени нац. мин и изх. роуминг в зона ЕС“ касаещ предпочетен номер ***, със срок на валидност две години. Страните са сключили и Договор за лизинг от 13.02.2020г., с който на лизингополучателя А. е предоставено за временно ползване мобилно устройство Samsung Galaxy A20e 32 GB Dual Blue, с телефонен номер **. Съгласно чл. 1, ал. 2 от договора за лизинг общата лизингова цена на мобилния апарат възлизала на 137,77 лева с ДДС, а лизингополучателят има право да придобие собствеността върху предоставеното за ползване устройство, като подпише договор за изкупуване на устройството с лизингодателя най-малко 10 дни преди изтичането на срока на договора за лизинг и след изпълнение на условията за придобиване на собствеността на устройството, посочени в Общите условия и след като заплати допълнителната сума от 5.99 лева. Лизингополучателят се задължил да заплати лизинговата цена на 23 броя месечни лизингови вноски, всяка една в размер на 5.99 лв. с включен 20% ДДС. От приетата по делото декларация-съгласие от 12.02.2020 г. е видно, че потребителят е декларирал, че се е запознал с Общите условия към и с информацията по чл.4,ал.1 от ЗЗП, както и с приложената ценова листа за абонаментни планове от 13.02.2020 г. Между страните е сключен Договор за лизинг за базови аксесоари, промо пакет, състоящ се от: HAMA Micro USB cable shielded 0.75m black, ULTRON RealPower PB2600 Alu, ENERGIZER 2.5D silk Glass Galaxy A20e, 4Smarts slim case Blue Galaxy A20e на обща цена от 45,97 лева, платима на 23 броя месечни лизингови вноски в размер от по 1,92 лева всяка.

За претендираните от ищеца вземания срещу ответника са представени пет броя фактури: №***/15.05.2020г. за отчетен период 15.04.2020г.-14.05.2020г и задължение 104,36 лв., № ****/15.06.2020г за отчетен период 15.05.2020г-14.06.2020г и задължение -79,96лв., ***/15.07.2020г за отчетен период 15.06.2020г.-14.07.2020г и задължение -36,39 лв., кредитно известие № ***15.08.2020г за отчетен период 15.07.2020г -14.08.2020г и задължение -5,24 лв. и фактура ***/15.09.2020г. за отчетен период 15.08.2020г.-14.09.2020г и задължение -492,84 лв.

От заключението на приетата и неоспорена от страните ССЧЕ се установява, че дължимата сума по посочените фактури по договор за мобилни услуги е 552,68 лв., която сума е формирана от следните вземания: 1. По фактура *** от 15.5.2020 за отчетен период 15.04.2020-14.05.2020: абонаментна такса с ДДС: 22.99 лева, разговори и др. услуги с ДДС: 13.17 лева, застраховка: 5.49,плати с Теленор 54.80 лева, общо 96,45 лева; 2. По фактура **** от 15.6.2020 за отчетен период 15.05.2020- 14.06.2020: аб.такса с ДДС 22.99 лева, разговори и др. услуги с ДДС: 39.17 лева, застраховка 5.49лева, плати с Теленор 4.40, общо 72.05 лева; 3. По фактура *** от 15.7.2020 за отчетен период от 15.06.2020 до 14.07.2020:аб. такса с ДДС 22.99 лева, застраховка 5.49 лева, общо 28.48 лева; 4. По кредитно известие 7308424710 от 15.8.2020 за отчетен период от 15.07.2020 до 14.08.2020: аб. такса с ДДС -8.16 лева, застраховка 5.49 лева, общо -2,67 лева; 5. По фактура *** от 15.9.2020 за отчетен период 15.08.2020- 14.09.2020г. неустойка до 3 месечни такси /3x26,66лв/ в размер на 79.98, разлика цена на устройство 245.97 лева, разлика в ползвани отстъпки 32.42 лева, общо 358.37 лева. Дължимата сума по Договора за лизинг по издадените фактури е 125,79 лв., а дължимата сума по договора за лизинг на базови аксесоари по издадените фактури на

40,32 лв.

При така установеното от фактическа страна правилно районният съд е квалифицирал предявените иски по чл.422, ал.1 във вр. с чл.79, ал.1 от ЗЗД и чл.92 от ЗЗД и правилно е приел, че от приетите по делото писмени доказателства безспорно се установява, че между страните са възникнали валидни облигационни правоотношения по трите посочени договора - по Договор за мобилни услуги *** от 13.02.2020 за предпочитан номер +*** с абонаментен план „Тотал+ с неограничени нац. Мин и изх. Роуминг в зона ЕС“, сключен за срок от 24 месеца, по Договор за лизинг от 13.02.2020 г. за предоставяне на устройство Samsung Galaxy A20e 32 GB Dual Blue и по Договор за лизинг за базови аксесоари от 13.02.2020 г. за промо пакет, състоящ се от: HAMA Micro USB cable shielded 0.75m black, ULTRON RealPower PB2600 Alu, ENERGIZER 2.5D silk Glass Galaxy A20e, 4Smarts slim case Blue Galaxy A20e. От заключението на приетата и неоспорена по делото ССЧЕ се установяват дължимите суми по представените по делото 5 броя фактури, описани по-горе, като за неплатените абонаменти такси и използвани услуги за периода от 15.04.2020-14.08.2020 г. дължимата сума е 194,31 лева, за неплатените вноски по погасителния план, които формират цената на полученото устройството дължимата сума е 125,79 лева и за неплатените вноските по погасителния план за получените аксесоари дължимата сума е 40,32 лева.

Относно претендираните неустойки районният съд е приел за дължима неустойката за предсрочно прекратяване на договора за мобилни услуги, поради неплащане на задълженията от потребителя по процесните фактури, формирана като сбор от трикратния размер на месечните абонаментни такси по договора, която неустойка е в размер на 79.98 лева. Районният съд е приел още, че тази неустойка е дължима, тъй като такава е уговорена между страните в Договора за мобилни услуги от 13.02.2020г., в случай на предсрочно прекратяване на договора по вина или по инициатива на потребителя, преди изтичане на уговорения 2-годишен срок. Същата отговаря на законовите изисквания и има за цел да обезпечи вредите, които кредиторът търпи от предсрочното прекратяване на договора. Общо съдът е приел, че дължимата от ответника сума по трите договора възлиза на 440,40 лева, за която сума е уважил предявеният иск. В тази част решението е влязло в сила, тъй като с въззивната жалба се оспорва решението само в отхвърлителната част, с която е отхвърлен предявеният иск за неустойка в размер на 278,39 лева.

С исковата молба ищецът е претендирал по фактура ***/15.09.2020г. неустойка за предсрочно прекратяване на договорите в размер на 358,37 лева, от която сума искът за неустойка за сумата от 79,98 лева ,представляваща трикратния размер на месечните абонаментни такси по договора за мобилни услуги е уважен, а в останалата му част или за сумата от 278,39 лева е отхвърлен. Част от тази сума в размер на 245,97 лева е претендираната неустойка, представляваща разликата между стандартната цена без отстъпка на предоставеното на потребителя-настоящ въззиваем С. А. А. устройство Samsung Galaxy A20e 32 GB Dual Blue по договора за лизинг от 13.02.2020г. и дължимата обща преференциална цена по договора за лизинг, съответстваща на оставащия срок от договора, а другата претендирана неустойка в размер на 32,42 лева представлява разликата в стандартните абонаментни такси и преференциалните такива, съответстващи на оставащия срок до края на договора. Правилно районният съд е приел, че посочените неустойки са недължими, като е отхвърлил предявения иск в тази част.

Договорите за мобилни услуги и за лизинг на посоченото устройство са сключени на 13.02.2020г. за срок от две години –до 13.02.2022г. Заявлението по чл.410 от ГПК е подадено от „Йеттел България“ ЕАД на 01.07.2022г. след изтичане на срока на договора. По делото обаче не са

представени доказателства, от които да е видно, че ищецът е прекратил едностранно сключените договори по вина на ответника, каквито твърдения се поддържат от него, нито от коя дата е това прекратяване. В чл.10,ал.1 от Общите условия на договора за лизинг е предвидено, че всяка от страните може да развали договора в случай на неизпълнение на задължение на другата страна, а в ал.2 че всяка от страните има право да иск за разваляне на договора по съдебен ред, в случай, че в 10-дневен срок от получаване на писмено предизвестие за неизпълнението неизправната страна не го е отстранила. В чл.11,ал.2 от Общите условия е предвидено, че при разваляне на договора по вина на лизингополучателя той дължи неустойка в размер на оставащите и неплатени месечни лизингови вноски до размера на общата цена, посочена в договора за лизинг. Не се твърди също и не се представят доказателства операторът да е уведомил потребителя, че разваля договора или, че обявява месечните вноски за предсрочно изискуеми или че иска връщане на устройството, съгласно чл.12 от Общите условия. Не се поддържат твърдения и не са представени и доказателства, че до датата на изтичане на договорите същите са били прекратени по инициатива на потребителя. Не може да се приеме и обстоятелството, че с исковата молба се прекратяват сключените договори, тъй като към датата на нейното предявяване срокът на договорите вече е бил изтекъл, от което следва и извода, че за ответната страна не е възникнало задължението да заплати неустойка, която е дължима при предсрочно прекратяване на договора.

Правилно районният съд е приел за нищожна клаузата от Договора за мобилни услуги от 13.02.2020г., на която жалбоподателят се позовава относно претенцията си за неустойка, предвиждаща при предсрочно прекратяване на договора по инициатива или по вина на потребителя същият да дължи неустойка в размер на всички месечни абонаменти за периода от прекратяването до изтичането на уговорения срок, като максималния размер на неустойката не може да надвишава трикратния размер на месечните абонаменти и месечния абонамент е най-високият според условията на плана, като потребителят дължи възстановяване на част, съответстваща на оставащия срок на договора, от разликата между най-ниския и най-високия месечен абонамент, според условията на плана, в случай, че са били налице отстъпки, а в случай, в който е предоставено устройство потребителят дължи и такава част от разликата между стандартната цена на устройството без абонамент, съгласно ценовата листа, действаща към момента на сключване на договора, и заплатената от него при предоставянето му лизингова цена, съответстваща на оставащата част от договора. С клаузата за неустойка ищецът се опитва едностранно, без съгласието на потребителя да промени съществен елемент от договорите, а именно договорената цена. Подобна уговорка противоречи на добрите нрави и води до явна нееквивалентност на престациите. Процесните клаузи за неустойка са нищожни, като противоречащи на закона и добрите нрави, доколкото не изпълняват присъщите на неустойката обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции, а се явяват средство за неоснователно обогатяване на доставчика на услуги, който получава правото да претендира абонаментните такси до края на договора, по техния „стандартен“ размер (по - висок от уговорения в договорите), без да предоставя насрещната услуга за тях. Така мобилният оператор би реализирал уговорената по договора печалба, без да предоставя насрещната своя престация – предоставяне на услугата до изтичането на срока на договора. По този начин операторът би реализирал обезщетение, надхвърлящо сумата, която би получил при изпълнение на договора, тъй като в случая размерът на неустойката е обвързан не с уговорените в конкретния договор размери на месечни абонаменти, а с така наречените „стандартни“ месечни абонаменти, които са в по - висок размер. По тези съображения посочените клаузи са нищожни и на основание чл. 146, ал. 1 от ЗЗП, като

неравноправни по смисъла на чл. 143, ал. 1, вр. ал. 2, т. 5 от ЗЗП - предвидената неустойка при прекратяване на договора в размер на всички стандартни месечни абонамента е необосновано висока, тъй като не е съобразена с размера на евентуалните вреди, които операторът би претърпял. Тези вреди не следва да се съизмеряват с пропуснатите по самия договор месечни абонаменти, тъй като получаването на последните е свързано с предоставяне от оператора на договорените услуги на потребителя - абонат, които услуги след прекратяването на договора вече няма да му бъдат предоставяни, като не е налице пречка за тях да бъде сключен договор с друг потребител. Посочените изводи не се променят от обстоятелството, че операторът претендира размер на неустойката не повече от трикратния размер на стандартните месечни абонаменти, поради постигнато с КЗП споразумение от януари месец 2018 г. Преценката за нищожност на неустоечна клауза се извършва с оглед нейното съдържание и към момента на сключване на договора, а споразумението с КЗП не е в състояние да измени договорите, сключени с третото лице – потребител. Поради това доводите в жалбата в тази посока се намират за неоснователни.

Относно претенцията за заплащане на неустойка, представляваща разликата между „стандартната“ цена на предоставеното устройство (без абонамент) и действително уговорената в договора цена (с абонамент) настоящия съдебен състав, счита, че същата е неоснователна, тъй като ищецът не може впоследствие да търси като неустойка, предоставена със сключения договор търговска отстъпка. Същата е предоставена към момента на закупуване на вещта и тя формира крайната покупна цена. Цената на вещта е съществен елемент от договора за продажба и е изрично договорена от страните още към момента на сключване на договора. Предвид това, търсенето на заплащане на предоставена отстъпка от цената на вещта, под формата на неустойка, цели последващо едностранно увеличаване на продажната цена, което от една страна е противно на добрите нрави, като неустойката излиза извън присъщата ѝ обезщетителната функция, а от друга страна се постига заобикаляне на първоначално обявената и договорена с потребителя цена на веща, което е в противовес с чл. 143, ал. 2, т. 13 Закон за защита на потребителите, доколкото задължава ответника при неизпълнение на неговите задължения да заплати необосновано високо обезщетение или неустойка. Последното обстоятелство, на основание чл. 146, ал. 1 ЗЗП представлява самостоятелно основание за нищожност на посочената договорна клауза. Ето защо претенцията за заплащане на сумата от 245,97 лева, представляваща разлика между цената на устройството без абонамент и преференциалната обща лизингова цена е неоснователна, както правилно е приел първоинстанционният съд. Освен това в чл. 11, ал. 2 от ОУ на договора за лизинг е предвидено неустойката да е в размер на оставащите и неплатени месечни лизингови вноски до размера на общата цена, посочена в договора за лизинг, а не заплащане и на разликата между договорената лизингова цена и стандартната цена.

По изложените съображения въззивната жалба е неоснователна, а обжалваната отхвърлителна част от първоинстанционното решение като правилна ще следва да бъде потвърдена.

Мотивиран от гореизложеното С.ският окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 42/02.05.2023г., постановено по гр.д.№ 321/2022г. по описа на М. районен съд, В ЧАСТТА МУ, с която е ОТХВЪРЛЕН предявеният от „Йетел България“ ЕАД с ЕИК 130460283, със седалище и адрес на управление: гр. София, п.к. 1766, район Младост,

ж.к. „Младост“ 4, Бизнес Парк София, сграда 6, представлявано от Джейсън Кристос Кинг – Изпълнителен директор, заедно с Марек Слачик – член на Съвета на директорите установителен иск за признаване за установено на основание чл.422,ал.1 от ГПК, че С. А. А. с ЕГН *****, с постоянен и настоящ адрес: с.В.л., общ.Р., обл. С. дължи на „Йеттел България“ ЕАД с ЕИК 130460283 неустойка в размер на 32,42 лева по Договор за мобилни услуги *** от 13.02.2020г. и неустойка в размер на 245,97 лева по Договор за лизинг от 13.02.2020г. или общо за сумата от 278,39 лева, за която е издадена фактура *** от 15.09.2020г. и за която сума е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК № 81/ 01.07.2022 г. по ч.гр.д.№ 216/2022г. по описа на Районен съд М..

РЕШЕНИЕТО не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____